

هیر و شیمما

(شهر سفید، شهر پری ها)

سید حسن رفیعی پور علومی

۱۳۹۵

سرشناسه	کیمورا، یاسوکو، ۱۹۶۸ - م.
عنوان و نام پدیدآور	Kimura, Yasuko
مشخصات نشر	هیروشیما / یاسوکو کیمورا ؛ [مترجم] سید حسن رفیعی پور علوی.
مشخصات ظاهری	تهران: تراشه دانش، ۱۳۹۵.
شابک	۸۸ص، ۲۱×۵/۱۴، ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۹۸۶-۱-۵
وضعیت فهرست نویسی	۹۷۸-۶۰۰-۹۶۹۸۶-۱-۵
یادداشت	فیبا
موضوع	عنوان اصلی: White town Hiroshima
موضوع	هیروشیما (ژاپن) -- تاریخ -- بمباران، ۱۹۴۵
موضوع	Hiroshima-shi (Japan) -- History-- Bombardment, 1945
موضوع	هیروشیما (ژاپن)
موضوع	Hiroshima-shi (Japan)
شناسه افزوده	رفیعی پور علوی، سید حسن، ۱۳۱۸ - مترجم
ه بندی ننگره	۱۳۹۵ ۹۷۸/۷۶۷/۲۵D
رده ی دیویی	۹۴۰/۵۴۲۵
رده کتابشناسی ملی	۴۵۲۴۹۸۲

نشریات تراشه دانش

هیروشیما

(شهر سفید، مهر پری ها)

سید حسن رفیعی پور علوی

ناظر فنی :	امیر حسین دانش اشرافی
ناشر :	تراشه دانش با همکاری
نوبت چاپ :	دوره شانزدهم تراشه سازان دانش رفیع
شمارگان :	۱۳۹۵ رمستان
لیتوگرافی و چاپ :	۵۰۰ نسخه
قیمت :	ایمان
شابک :	۱۰,۰۰۰ تومان
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۹۸۶-۱-۵	ISBN 978-600-96986-1-5

« کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به مترجم می باشد و هرگونه کپی برداری از این اثر پیگرد قانونی خواهد داشت »

دفتر مرکزی: میدان انقلاب، خیابان منیری جاوید (اردیبهشت)، پلاک ۷۰، طبقه دوم

تلفن: ۶۶۱۷۷۹۳۰ همراه: ۰۹۱۲-۵۷۵۶۹۷۲ و ۰۹۱۲-۱۸۹۲۱۵۶

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه مترجم	۷
فصل ۱: شهر و فضا شهر پری‌ها	۱۳
فصل ۲: شهر و فضا شهر ریشما	۱۹
فصل ۳: تخلیه و هواشناسی شهر	۲۵
فصل ۴: زندگی در اردوگاه	۳۳
فصل ۵: دستمال آبی روشن	۳۹
فصل ۶: ابر قارچی شکل	۴۳
فصل ۷: شهری در دوردست	۵۱
فصل ۸: گلدان	۵۷
فصل ۹: سرنوشت فومیکو	۶۵
فصل ۱۰: میان خاکسترها و خرابه‌ها	۷۱
فصل ۱۱: دفن استخوانهای مادر	۷۷
سخن آخر	۸۵

ماجرا به سالها قبل بر می گزید. حدود نهمه سال پیش، در ماه دسامبر ۱۹۹۴ به اتفاق گروهی از همکاران شرکت نمایی برای گذراندن یک دوره دانش افزایی در زمینه مدیریت آموزشی عازم کشور ژان می شوم. از بدو ورود به توکیو مدام چند و چون بازدید از دو شهر (هیروشیما، و (کانتو) ذهنم را به خود مشغول می سازد؛ تا اینکه در وقت موعود، به محض دریافت پیشنهاد بازدید از موزه جنگ هیروشیما از سوی میزبان، همانند هر تازه واردی بجای بی درنگ مهیا می شوم. درک چنین شور و شوقی از رفتار بقیه همراهانم نیز دشوار نیست. گویا گرایشی درونی و مرموز همه را به تحقق این دیدار غریب وا می دارد. فردای همانروز خود را در برابر موزه جنگ هیروشیما و فجایع بازمانده از هیروشیمای آن سالها می یابم. ناخودآگاه شنیده ها و دانسته های قبلی ام

درباره ابعاد فاجعه انسانی ناشی از بمباران اتمی هیروشیما، با توضیحات روشن‌گر و منصفانه راهنمای موزه در هم می‌آمیزد:

«... با گذر از اوایل قرن بیستم همانگونه که اقتصاد اروپا رفته رفته به سوی صنعتی شدن پیش می‌رفت، ناگزیر روابط اقتصادی کشورها نیز دستخوش دگرگونی بود؛ طوریکه توأم با نزدیک شدن به میانه‌های قرن، در بسیاری از آنها انقلاب‌های صنعتی متعددی به وقوع پیوست. از اینرو در هنگامه‌ای که اختراعات و اکتشافات جدید این قاره را به سوی ایجاد تمدنهای جدید پیش برانند، متأسفانه برخی حاکمان و دولتمردان اروپایی به طمع جهان کنونی، افزودن بر سرزمین‌های تحت سیطره خود اقدام به تصرف کشورهای ضعیف و در هم شکستن مرزهای دور و نزدیک نمودند و همین امر موجب به وجود آمدن جنبش‌های نونین جهانی شد....»

... در جریان جنگ در جهان، دو اردوی متخاصم نیروهای محور و نیروهای متفقین تقسیم گردید. از یک طرف نیروهای محور شامل آلمان نازی، ایتالیا و ژاپن و کشورهای متحد آنها در اروپا، آفریقا و آسیا دست به کشور گشایی زدند و از طرف دیگر انگلستان و فرانسه، آمریکا و کشورهای متفق با آنها، به مقابله با نیروی محور پرداختند.

... سرانجام در سالهای میانی قرن بیستم و متعاقب آن، آلمان نازی توسط قوای متفقین، هیتلر در ۳۰ آوریل ۱۹۴۵ خودکشی کرد و بدین سان نیروهای فاتح بر خرابه‌های کشور مغلوب به پایکوبی پرداختند. چندی بعد پرزیدنت روزولت رئیس جمهور وقت آمریکا نیز در گذشت و ترومن جای او را گرفت؛ مردی که در عرصه سیاست آمریکا تا حدی ناشناخته بود و تجربه چندانی در زمینه تحلیل اولویتهای موثر بر موازنه‌های قدرت در دوران جدید و

مناسبات خارجی کشورها نداشت. همزمان علیرغم فروکش کردن شعله‌های جنگ در بسیاری از نقاط و پذیرش شکست‌های پی در پی از سوی متحدین آلمان نازی در اروپا و آفریقا، متفقین همچنان در آخرین جبهه نبرد با مقاومت سرسختانه ژاپنی‌ها روبرو بودند و ترومن برای پایان دادن به این جنگ فرسایشی در یکی از نخستین تصمیمات عمده خود دستور استفاده از بمب اتمی را صادر کرد....

.... بدین شرحه انگونه که در قرن نوزدهم ألفرد نوبل (۱۸۳۲-۱۸۹۶) دینامیت را برای خدمت به بشر اختراع کرد و سپس با مشاهده کاربرد آن در راهاندازی جنگل و شهرهای متعدد، لاجرم تمام ثروت خود را وقف ایجاد یک جایزه سالانه هفت هدف: قدردانی از فعالان و ارائه دهندگان خدمات مهم و چشمگیر در زمینه ترویج از طریق نشر هنر و ادبیات و پیشرفت علوم مختلف نمود، در قرن بیستم نیز با تجربه تلخ بار دیگر به نحوی مشابه تکرار شد.

این بار نیز دانشمندان گرچه به دانش حکمت اتم و استفاده از انرژی هسته‌ای برای بهره‌برداری در مسیر گسترش رفاه و خدمت به بشریت و صلح دست یافته بودند؛ ولی این اختراع ارزشمند در دست جنگ افروزان و زورمداران به عامل کشتار میلیون‌ها انسان تبدیل گردید و در این باره فرمان دلتمردان آمریکا برای استفاده از دو بمب اتمی مهیب، یکی در هیروشیما (ششم اوت ۱۹۴۵) و دیگری در ناگاساکی (نهم اوت ۱۹۴۵) بزرگترین فاجعه انسانی را در تاریخ بشریت رقم زد...

در لابلای توضیحات راهنمای گروه گاه به چهره‌های همراهانم نگاهی می‌اندازم. آشکارا همه متأثر از مشاهدات بیواسطه شان در حال

واکاوی اندوخته‌های شخصی خود پیرامون این رویداد دلخراش هستند و توان احساس تحسین مردمانی آزموده و صبور که در سایه آینده نگری هوشمندانه خود با حراست از بخش‌های هشدار دهنده و بیداری بخش از یک فاجعه عظیم، امکان کسب چنین تجربه بی مثالی را برای هر شاهد بی طرفی فراهم آورده‌اند، در چهره یکایک حاضران موج می‌زند.

ساعتی بعد با ترجمه انگلیسی کتاب حاضر در بخش عرضه کتب و نشریات موزه جنگ هیروشیما مواجه می‌شوم. با علم به اینکه منابع مکتوب فراوانی به زبانهای مختلف و با موضوع تبعات بمباران‌های اتمی ژاپن در قرن گذشته وجود دارد و دنیا در چه تا کنون درباره این فاجعه مهیب خواننده یا شنیده ایم از زبان و قلم کسانی به یاد که از دور دستی بر آتش داشته‌اند، به تورق آن می‌پردازم. طولی نمی‌کشد که در می‌یابم کتاب حاضر واقعیت گزنده‌ای است بر مبنای مشاهدات بیواسطه سانسو در دهه‌ای که این مصیبت را از نزدیک و با گوشت و پوست خود لمس کرد و سالها بعد تلاش نموده است تا خاطرات ملموس دوران کودکی‌اش از آن روز در دهشتناک و لحظه لحظه انفجار بمب در هیروشیما را از نظر گاه یک راوی صادق به زبان بیان کند...

بدین ترتیب حضور در ژاپن به متفاوت ترین سفر تاری من بدل می‌شود و طی آن به عینه در می‌یابم که ملتها همواره نیازمند رحمتی از دردها و تجارب مشترک یکدیگر و شاید این گفته بزرگان که در هر محلی بعد از بزرگ وجود دارد، در همین نکته نهفته است. میل به قضاوت و علت یابی وقایعی از این دست پس از بازگشت به خانه نیز تا مدتهای مدید مرا با خود درگیر می‌کند. با خود می‌اندیشم کاش زخمهای خرمشهر سر بلند امروز و خونین شهر مظلوم دیروز، در کنار آبادان همیشه آباد و یا دزفول پایدار و ... نیز با هدف محافظت و

انتقال تجربه‌ای گرانقدر به نسل‌های بعدی و مردمانی دیگر، آنگونه که شایسته ملتی بزرگ و تاریخ ساز است، مشمول درایتی دوراندیشانه می‌شد.

امروزه گرچه از آن سفر جز خاطره‌ای باقی نمانده، لیکن با نگاهی به رویدادهای چند سال اخیر پرواضح است که همان جنگ افروزان دهه‌های پیشین در کسوت انحصار طلبان جهان معاصر، رویکردهای قاعده‌مند به اکسافا، هسته‌ای نظیر تلاشهای پیگیرانه دانشمندان اتمی کشور مان برای بهره‌مندی صلح از ابزاران صورتهای نوین انرژی را بر نمی‌تابند و در گرداب همان ترس و واهمه تاریخی گرفتارند که در اصل خود بانی و مسبب آن بوده‌اند.

این کتاب بر اساس همان نسخه انگلیسی با برگردانی از «یابوکو و جری اوکادا» به فارسی ترجمه شده است. اکنون که سرگرم آخرین مراحل بازنگری متن نهایی هستیم، مدت زیادی از ایاب گسترده خبر سونامی ویرانگر ژاپن و بحران ناشی از نشت تشعشعات رادیکال در نیروگاه فوکوشیما در رسانه‌های گروهی جهان نمی‌گذرد. بار دیگر فصل جدید از داستان سربلندی اراده‌های آهنین و خستگی ناپذیر در کوران مواجهه با تکرار با تهدیدهای ناخواسته رونمایی شده است. رویدادی که به جهانیان گوشه می‌کشد این رشته سر دراز دارد و جای تعجب نیست اگر تجارب عظیم حاصل از خطرات، مصلحت و گاه تلخ به وقت ضرورت همواره در ساماندهی وفاقی همه جانبه به کار آیند. در اینجا لازم می‌دانم مراتب قدردانی خود را از زحمات مشفقانه نویسندگان و ادیبان پرمایه آقایان «محمد حسن شهسواری» و «داریوش مختاری» در امر بازخوانی و ویرایش نهایی کتاب و ایفای سهمی به سزا در فرایند انتقال تجربیاتی ارزشمند و آموزنده به مخاطبان عموماً نوجوان این کتاب ابراز نمایم.

امید است ما حاصل این همدلی‌ها که سرانجام با همت نشر تراشه دانش امکان
تحقق یافته، مقبول افتد.

سید حسن رفیعی پور علوی

مرداد ۱۳۹۵

www.ketab.ir